

Posudek na bakalářskou práci Jana Leopolda

“The translation and terminological analysis of selected periodical articles on basketball”

Překladová bakalářská práce Jana Leopolda se zabývá překladem a terminologickou analýzou vybraných anglicky psaných odborných textů s basketbalovou tematikou, které byly otištěny v časopise Assist, vydávaném pod patronací mezinárodní basketbalové federace FIBA. Jak sám diplomant v úvodu své práce zmiňuje, vzhledem k mnohem nižší popularitě této hry u nás ve srovnání například se Spojenými státy nebo mnohými evropskými zeměmi (Španělsko, Itálie, Řecko, pobaltské státy, atd.), je množství česky psané odborné literatury především pro trenéry, ale i pro hráče, opravdu velmi malé. To je první důvod, proč považuji téma této bakalářské práce za zajímavou výzvu. Druhým důvodem je potom fakt, že běžný i odborný český basketbalový diskurz se mnohdy prostě neobejde bez četných anglicismů, jejichž český překlad sice existuje, ale aktivně se příliš nepoužívá, neboť často působí opisně či nepřirozeně. Bylo tedy pro mne zajímavé, jakým způsobem se diplomant vyrovnal s tímto úskalím svého překladu.

Praktická část práce se sestává z překladů pěti článků. Zde je nutno ocenit, že diplomant volil články tematicky různorodé – první pojednává o útočném systému, druhý o obranném systému, třetí o individuálních činnostech jednotlivce, čtvrtý o komunikaci mezi trenérem a hráči a pátý je analýzou hry národního týmu USA na mistrovství světa z pohledu jeho hlavního trenéra. Domnívám se, že diplomant si po obsahové a terminologické stránce počíná velmi dobře, je schopen svůj styl i volbu slov přizpůsobit adekvátně textu originálu a zároveň zachovat jeho veškeré klíčové myšlenky. Z mého pohledu jsou problematické pouze dva výrazy, jimž se ale diplomant podrobněji věnuje v následující teoretické části: prvním je termín „crossover“, jehož překlad do češtiny je poněkud příliš opisný („přehození míče z jedné ruky do druhé před tělem“), druhým je fráze „fake a pass to make a pass“, jejíž překlad je obtížný protože v originále je založen na rýmu a rytmu (přesto překlad „musí naznačit, aby mohl nahrát“ nepovažuji za moc šťastný, především z důvodu význačnosti jeho první části). Trochu slabší je pak formální stránka českého překladu. Pominu-li vynechaná slova, slova navíc či opominutý nepřeložený výraz, které mohou vzniknout v důsledku nepozornosti, měl by se diplomant v budoucnu mnohem více zaměřit na užití interpunkce v českém textu – především jeho užití čárek je někdy přinejmenším nestandardní.

V teoretické části práce zmiňuje diplomant svá teoretická východiska (opravdu velmi stručně a povrchně na tento typ práce!), komentuje a analyzuje problematické pasáže překladu, aktualizuje některé nepřesné či zastaralé basketbalové výrazy a termíny z Moderního anglicko-českého slovníku sportovních výrazů a předkládá vlastní malý slovník nekodifikovaných pojmů. Nejsilnější stránkou této části je diplomantova praktičtější orientovaná překladová práce, tj. komentář k Modernímu slovníku a jeho slovníček pojmů, kterým lze jen stěží co vytknout. Naopak mnohem větší důraz bych očekával na ucelenější pojetí a zdůvodnění teoretických východisek překladu.

Z práce je patrné, že je Jan Leopold s českým i anglickým odborným diskurzem v dané problematice velice dobře obeznámen, navíc v jejích praktických i praktičtější zaměřených teoretických částech demonstruje svou schopnost citlivě a přesto výstižně přeložit veškeré problematické pasáže originálního textu. Hlavním nedostatkem práce je absence části zabývající se obecněji teorií překladu. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 20.4. 2011

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
oponent práce

